

شهربانو

۲۳ شهریور
۹ خرداد ۱۴۰۱
۲۸ شوال ۱۴۴۳ شماره ۳۶۷۷

(۶)

هرکاری که بازار داشته باشد می آورند

منصوره خانم یکی دیگر از زنانی است که کارهای خانگی انجام می دهد. «این طور نیست که ما خودمان بگوئیم چه کاری بیاورند. هر وقت هر کاری که دوست دارند می آورند و ما مجبور به انجام آن هستیم زیرا امکان کار بیرون را نداریم و به این پول نیاز داریم.» او تا امروز کارهای مختلفی انجام داده است. «تسبیح نخ کردن که هر ۱۰ تا تسبیح را که نخ کنی ۵۰۰ تومان می دهند. اگر هم این بافت های سر تسبیح را درست کنی، دانه ای ۵۰ تومان می دهند. حبوبات هم به این بستگی دارد که چقدر کثیف باشد ولی مثلا لوبیا کیلویی ۷۰۰ تومان با پولیش دادن است، عدس ۹۰۰ تومان، ماش ۶۰۰ و نخود ۸۰۰ تومان. چند وقتی هم یک کار خم کردن فلز بود که دانه ای ۱۰۰ تومان می دادند. خیلی سخت بود و انگشت یکی از خانم ها صدمه دید و بخیه خورد. کل خرج درمانگاه را خودش داد. پسته هم می شکستیم که برای هر ۳ کیلو ۳۰۰۰ تومان می دادند. دوردوزی روسری قواره های بزرگ ۱۷۰۰ تومان و قواره های کوچک ۱۵۰۰ تومان هم انجام می دادیم. اگر دستت راه بیفتد، تا روزی هفت تا روسری می توانی بدوزی ولی از همه بهتر همین حبوبات است. گرفتن چوب های مویز، گرد کردن و منگوله زدن کلاه و پاک کردن گیاهان دارویی را هم قدیم تر انجام می دادیم که یادم نیست برای آن ها چند می گرفتیم.»

نیایم از حقوق کم می شود

رشد شغل های خانگی که جنبه کارگری دارد در مناطق حاشیه شهر مشهد بیشتر است. مریم دختر تقریبا جوانی است که در کارگاه بسته بندی ادویه کار می کند. تمام لباس هایش بوی زردچوبه می دهد. او دو فرزند دارد و همسرش آن ها را ترک کرده است و در حال حاضر در شهرک شهید رجایی ساکن است. «از ساعت ۷ نیم صبح می یایم تا ساعت ۵ و نیم عصر اینجاییم. یک ساعت هم برای استراحت، نماز و نهار وقت داریم و ماهی یک میلیون تومان حقوق می گیریم ولی بیمه و این جور چیزها نداریم و اگر یک روزی مریض بشوم و نیایم از حقوق کم می شود.»

کارفرمای او برای بیمه نکردن کارگران دلیل منطقی ندارد! «بیمه کردن برای ما فایده ندارد. واقعا آن قدری در نمی آورم که بخواهم ماهی یک میلیون برای هر کدام از خانم ها بیمه بدهم. من خودم که الان صاحب کار هستم بیمه سلامت دارم.»

زنان ایرانی چگونه میان «خانواده داری» و «حرفه» شان، توازن پدید می آورند؟

بندبازی بر روی طناب نازک در ارتفاع

جذابیت مشاغل خانگی برای ما زنان همین خانگی بودن آن است اما نداشتن امنیت اقتصادی، نبود بازار دائمی و نبود حمایت های دولتی و بیمه ای مانع از روی آورد بسیاری از ما به این شغل جذاب شده است. دکتر نورالهدی پورعباس، به عنوان عضو کانون زنان بازرگان خراسان رضوی با تجربه به برگزاری بازارچه ها و نمایشگاه های عرضه محصولات خانگی زنان، رشد مشاغل خانگی را در گرو تکمیل

ضرورت ارزیابی و سطح بندی مشاغل خانگی

این کارشناس حوزه اقتصادی و مشاغل خانگی بانوان نظارت بر تولیدات خانگی و سطح بندی آن ها را یکی دیگر از ضرورت ها می داند. «در کنار این موضوع، وقتی ثبت اطلاعات انجام شود، بحث نظارت را هم می توان داشت. همه مشاغل خانگی باید توسط گروه های کارشناسی ارزیابی و سطح بندی شود. در کنار این موضوع باید به توانمندسازی و کارآفرینی خانم ها به جای کارگری توجه کرد. زنان توانمند با تغییر نگرش و آموزش می توانند در زمینه های هنری به عنوان کارآفرین وارد شوند و بعد از گذر از یک مرحله سخت و دشوار، به کام شیرین اشتغال زایی برای خود و دیگران برسند. برای تحقق این هدف، در کنار اراده شخصی، نهادهای متولی هم باید وارد عمل شوند و آموزش های لازم را برای توانمندی زنان ارائه کنند. این کار نیازمند هماهنگی نهادهای متولی مانند استانداری، فرمانداری، اداره کار، فنی و

حرفه ای، بهزیستی، کمیته امداد، نهادهای مردمی و خیریه هاست که بجای کار جزیره ای همه با هم پای کار بیایند.»

مشاغل خانگی نیازمند عرضه پایدار

از نظر دکتر پورعباس، تأمین مکان هایی دائمی برای عرضه محصولات خانگی زنان از دیگر نکات ضرور است. «مشاغل خانگی نیازمند عرضه پایدارند و مکان هایی دائمی در مناطق مختلف شهری باید در اختیار زنان تولیدکننده خانگی قرار بگیرد. همه نهادها و سازمان های دست اندرکار سعی در ایجاد بازار فصلی و موردی برای بانوان دارند در صورتی که این بازارها نمی تواند کسب و کاری پایدار را فراهم کنند. تولیدکنندگان خانگی سرمایه های اندکی دارند که باید بلافاصله بعد از تولید فروش متناسب داشته باشند. از طرفی، ضرورت دارد که بانک های مواد اولیه نیز تشکیل شود تا مورد نیاز در اختیار مشاغل خانگی به صورت قسطی قرار گیرد.»

شناسایی ۲۰۰۰ بانوی کارآفرین در خراسان رضوی

در نهایت اینکه براساس آمار حوزه امور بانوان و خانواده استانداری خراسان رضوی طی دو سال اخیر بیش از ۲ هزار نفر از بانوان در استان شناسایی شده اند. برگزاری ۲۰ دوره نمایشگاه مجازی ارغوان با حضور بانوان کارآفرین شهرستان های استان به منظور فروش محصولات تولیدی بانوان از قبیل زیورآلات، گیاهان دارویی، مواد غذایی و کالاهای هنری، برگزاری پنجاه نمایشگاه حقیقی در استان برای فروش محصولات تولیدی بانوان، برای پیاده سازی پنجاه بازارچه دائمی در شهرستان ها برای فروش محصولات خانگی و پرداخت ششصد فقره تسهیلات قرض الحسنه به زنان برای ایجاد و توسعه مشاغل خانگی از اقدامات انجام شده استانداری در حوزه مشاغل خانگی بوده است. دیگر حمایت هایی نیز از مشاغل خانگی توسط دیگر نهادهای دولتی و مردمی انجام شده است که به نظر می رسد به دلیل ناهماهنگی، شناسایی نادرست بازار کار و آموزش ندیدن، این مشاغل عمر چندانی در ظهور و بروز نداشته و باعث تقاضای بیشتری در مشاغل کارگری و قراردادی شده اند.